

ЊУЈОРК, 10. фебруара - Дејтонски мировни споразум, који је усвојен пре петнаест година, зауставио је крвопролиће у Босни и Херцеговини, али није решио сва питања у тој бившој југословенској републици и сада су неопходне његове промене како би се убрзале реформе и процес интеграција БиХ са Европском унијом.

То је порука већине учесника међународне конференције "Америка на раскршћу: Дејтонски споразум и почетак дипломатије 21. века" коју је у Њујорку организовала фондација бившег председника САД Била Клинтон.

"То је био избор између несавршеног мира и континуираног крвопролића. Знали смо тада да је то само почетак. Наравно поставља се питање да ли је модел који је примењен у Босни применљив и за изазове са којима се суочавамо у мултиполарном свету..", рекао је Клинтон, пренео је радио "Слободна Европа".

Бивши амерички председник сматра да је "основни недостатак Дејтона што је у настојању да заштити легитимне интересе свих страна уважио њихове страхове дајући им право вета" и сада треба помоћи да се то превазиђе.

Председник Хрватске Иво Јосиповић је указао на нужност промена које би омогућиле да три народа у БиХ буду равноправна, као и да се уклоне препреке на путу европских интеграција.

Изражавајући наду да ће политичари БиХ наћи прави пут да своју земљу одведу у ЕУ, Јосиповић је истакао да "сви схватају да само три конститутивна народа у БиХ, без икаквог мешања са стране, могу наћи трајно и задовољавајуће решење.

Говорећи о положају Хрвата, он је изразио наду да ће реформе у БиХ препознати то питање на институционалном нивоу, али не прекрајањем унутрашњих и спољних граница, и да ће се наћи задовољавајуће решење.

Члан Председништва БиХ Бакир Изетбеговић је истакао да је Дејтон, ако ништа друго, окончао рат и страдања. Он сматра да су неки у БиХ превише очекивали од овог споразума, али треба имати у виду с каквим је наслеђем БиХ изашла из рата и настоји да гради јединствену и функционалну државу.

Изетбеговић се залаже за то да се Дејтонски споразум мења јер је њиме "створено много блокада".

"Све етничке групе се боје оне друге. Зато су им потребни механизам и блокаде да би спречили превласт других. Сада је време да се укину те препреке, као што је ентитетско гласање", сматра Изетбеговић.

Према Изетбеговићу, "Срби коначно треба да схвате да је њихова будућност у БиХ, да коначно буду спремни да прихвате једну земљу, да убрзамо наш пут ка ЕУ".

Висока представница ЕУ за спољну политику и безбедност Кетрин Ештон је нагласила да земље са простора бивше Југословије имају европску будућност.

На скупу је учествовао и бивши амерички амбасадор у Загребу Питер Галбрајт, који је рекао да би алтернатива била много гора, да није било Дејтонског споразума и да се сукоби можда не би окончали ни до данас.

У раду скупа, одржаног на Њујорском универзитету, учествовали су бивши шеф америчке дипломатије Медлин Олбрајт, Клинтонов саветник за националну безбедност Семјуел Бергер, пензионисани генерал Весли Кларк и заменик секретара САД Джејмс Стајнберг.

Џејмс Стајнберг: Срби треба да промијене стратегију

Замјеник америчког државног секретара Џејмс Стајнберг изјавио је у Њујорку да нико не намјерава да суштински мијења Дејтонски споразум, али да постоје ствари које треба промијенити од чега би сви имали користи.

"Постоје ствари које без суштинске промјене Дејтона могу да осигурају

функционалност. Проблем је што људи гледају на Дејтон и остале на њему засноване институције као заштиту својих интереса, а не могућност да граде повјерење и заједничку будућност", рекао је Штајнберг на јучерашњем скупу о Дејтонском споразуму.

Штајнберг је оцијенио да је БиХ на добром путу, али да није остварено очекивано и да "Срби треба да промијене стратегију", преноси Радио Слободна Европа.

(Танјуг)